

1.2.2016

Yksikön päällikkö

**Keski-Uudenmaan maakuntamuseon / Helsingin kaupunginmuseon
lausunto Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta**

HEL 2015-000583 T 10 03 00

Kaupunginhallituksen lausuntopyyntö 21.1.2016

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo / Helsingin kaupunginmuseon arvioi kaavaehdotusta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja keskittyy lausunnossaan kulttuuriympäristöihin ja arvokkaisiin maisema-alueisiin ja niiden huomioon ottamiseen Keski-Uudellamaalla.

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava täydentää ja tarkistaa Uudellamaalla voimassa olevia maakuntakaavoja. Kaavassa tarkastellaan elinkeinoja ja innovaatiotoimintoja, logistiikkaa, tuulivoimaa, viherrakennetta sekä kulttuuriympäristöjä.

Malmin lentokenttä osoitetaan maakuntakaavassa taajamatoimintojen alueena. Alueella säilyy kulttuuriympäristöön liittyvä ominaisuusmerkintä. Lisäksi Malmin lentokentän aluetta tulee kehittää tiiviinä alueena, josta on hyvät joukkoliikenteen yhteydet Jokeri 2-linjan ja Malmin aseman kautta. Maakuntamuseon näkemyksen mukaan tiiviin taajama-alueen rakentaminen Malmin lentokentän alueelle on ristiriidassa RKY-2009 alueen kulttuuriympäristön säilymiseen tähtäävien tavoitteiden kanssa.

Vaikutuksista ja kulttuuriympäristöjen huomioon ottamisesta:

Kaavakartan suunnittelumääräyksissä tuodaan selkeästi esiin, että uutta suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet, mitä maakuntamuseo pitää myönteisenä.

Kaavaratkaisun vaikutuksista kaavaselostuksessa todetaan mm. että kulttuuriympäristöjen kaavaratkaisu voi asettaa kulttuuriympäristöalueiden ja niiden lähiympäristöjen maankäytölle maisemakuvaan ja rakennustapaan liittyviä erityisvaatimuksia. Vanhojen rakennusten ja miljöökokonaisuuksien säilyttäminen ja hyödyntäminen voi edistää ilmastonmuutoksen hillintää, sillä vanhojen rakennusten ja alueiden kunnostamisen ilmastopäästöt ovat usein pienemmät kuin uudisrakentamisen. Kulttuuriympäristöjä koskevat merkinnät auttavat kehittämään kulttuuriympäristöjä myös osana uutta elinympäristöä. Vanhan ja uuden yhteensovittaminen saattaa aiheuttaa myös ristiriitoja alueiden kehittämiseksi. Kulttuuriympäristöt voivat myös tuoda seuduille merkittäviä taloudellisia hyötyjä. Ne vahvistavat alueiden identiteettiä ja vetovoimaisuut-

1.2.2016

Yksikön päällikkö

ta ja houkuttelevat alueelle uusia asukkaita ja yrityksiä. Kulttuuriympäristöt tukevat myös korjausrakentamisen ammattitaidon ja elinkeinomahdollisuuksien säilymistä.

Maakuntakaavan merkitys kulttuuriympäristön vaalimista ohjaavana kaavatasona on tärkeä etenkin haja-asutusalueilla, joilla ei ole laadittu yksityiskohtaisempia yleis- tai asemakaavoja. Tämän vuoksi Keski-Uudenmaan maakuntamuseon mielestä on tärkeää, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjä koskeviin suunnittelumääräyksiin lisätään velvoite olla yhteydessä museoviranomaiseen toimintoja suunniteltaessa.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole muuta huomautettavaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotuksesta.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Anne Mäkinen
yksikön päällikkö

Tiedoksi

Museon johtokunnan jäsenet ja varajäsenet
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus